

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.7.2023.
COM(2023) 432 final

2023/0260 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Naprednog okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Priloženi prijedlog pravni je instrument kojim se odobrava sklapanje Naprednog okvirnog sporazuma Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane (dalje u tekstu: „Napredni okvirni sporazum”).

Politički gledano, Napredni okvirni sporazum s Republikom Čileom (dalje u tekstu: „Čile”) predstavlja važan korak za jačanje uloge Europske unije u Južnoj Americi, utemeljen na zajedničkim univerzalnim vrijednostima kao što su demokracija i ljudska prava. Njime se poboljšavaju uvjeti za jačanje političke, regionalne i globalne suradnje između dvaju partnera koji razmišljaju na sličan način. Provedba Naprednog okvirnog sporazuma imat će praktične koristi za obje strane i služiti kao temelj za promicanje širih političkih interesa Europske unije.

Odnosi između Europske unije (dalje u tekstu: „EU”) i Čilea trenutačno se temelje na Sporazumu o pridruživanju (dalje u tekstu „Sporazum”) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane i Čilea, s druge strane, koji je stupio na snagu 1. ožujka 2005. (a privremeno se primjenjuje od 1. veljače 2003.)¹.

Svijet se znatno promijenio u odnosu na vrijeme kad je Sporazum o pridruživanju potpisan prije 20 godina. Napredni okvirni sporazum odražava te promjene i odgovara na aktualne globalne izazove. Ovo ažuriranje Sporazuma provodi se u doba nepredviđenih globalnih izazova koje je donijela ruska invazija na Ukrajinu, s kojima su sad suočena društva i gospodarstva EU-a i Čilea. Posljedice rata, uključujući globalnu inflaciju, poremećaje u lancima opskrbe i energetske krizu, pokazale su da hitno treba ojačati uzajamno korisne veze s ključnim saveznicima sličnih stavova kako bi se ubrzala energetska tranzicija, ojačali strateški lanci opskrbe i diversificirali izvori opskrbe.

Europska komisija donijela je 2006. strategiju „Globalna Europa”, kojom je modernizirala program trgovinske politike EU-a i usmjerila se na produbljivanje trgovinskih sporazuma. EU je već sklopio sporazume s drugim zemljama u toj regiji (s Kolumbijom, Ekvadorom i Peruom trgovinske sporazume, sa Srednjom Amerikom Sporazum o pridruživanju), a i šire, među ostalim s Kanadom, Japanom, Novim Zelandom, Singapurom i Vijetnamom.

Čile je potpisao 26 sporazuma o slobodnoj trgovini sa 64 zemlje, uključujući SAD (2004.), Kinu (2006.) i Japan (2007.). Osim toga, pridružio se Pacifičkom savezu i Transpacifičkom partnerstvu (sad Sveobuhvatni i progresivni sporazum za transpacifičko partnerstvo).

Ambicije i područje primjene navedenih međunarodnih sporazuma u većini su područja znatno širi od postojećeg Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea. Zbog toga su obje stranke izrazile interes za modernizaciju Sporazuma kako bi dodatno produbile svoje političke i gospodarske odnose te poboljšale suradnju i trgovinu.

Tijekom sastanka na marginama sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a održanog u Santiagu 26. i 27. siječnja 2013. čelnici iz EU-a i Čilea dogovorili su se da bi trebali razmotriti kako modernizirati Sporazum nakon 10 godina njegove provedbe. Vijeće za pridruživanje EU – Čile u travnju 2015. na svojem šestom sastanku podržalo je osnivanje zajedničke radne skupine („Skupina”) za modernizaciju Sporazuma. Zadaća Skupine bila je da u okviru pripremnih radnji procijeni razinu ambicije za očekivano potrebne pregovore o modernizaciji Sporazuma u svim područjima. Osnovane su dvije podskupine, jedna nadležna za politiku i

¹ SL L 26, 31.1.2003.

suradnju, a druga za trgovinu. Te su podskupine dovršile svoje zadaće uoči 14. sastanka Vijeća za pridruživanje EU – Čile, održanog 31. siječnja 2017.

Vijeće je 13. studenoga 2017. donijelo Odluku o ovlašćivanju Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za otvaranje pregovora o moderniziranom sporazumu s Čileom, kojim bi se zamijenio Sporazum o pridruživanju².

Pregovori su službeno započeli 16. studenoga 2017. Provedeni su uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje. S Odborom za trgovinsku politiku provedeno je savjetovanje o dijelovima Sporazuma povezanima s trgovinom. Europski parlament obaviješten je o ishodu pregovora.

EU i Čile 9. prosinca 2022. u Bruxellesu postigli su politički zaključak pregovora. Modernizacija postojećeg Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea odnosi se na dva pravna instrumenta:

1. Napredni okvirni sporazum koji je priložen ovom prijedlogu i koji uključuje a) stup politike i suradnje i b) stup trgovine i ulaganja (uključujući odredbe o zaštiti ulaganja); i
2. Privremeni sporazum o trgovini između Europske unije i Republike Čilea (dalje u tekstu: „Privremeni sporazum o trgovini”), kojim je obuhvaćena liberalizacija trgovine i ulaganja. Privremeni sporazum o trgovini prestat će se primjenjivati kad na snagu stupi Napredni okvirni sporazum.

Napredni okvirni sporazum obuhvaća standardne klauzule EU-a o ljudskim pravima, Međunarodnom kaznenom sudu, oružju za masovno uništenje, malom i lakom oružju te borbi protiv terorizma. Obuhvaća i suradnju u područjima kao što su zdravstvo, okoliš, klimatske promjene, upravljanje oceanima, energetika, oporezivanje, obrazovanje i kultura, rad, zapošljavanje i socijalna politika, znanost i tehnologija te promet. Naprednim okvirnim sporazumom obuhvaćena su i pitanja pravne suradnje, vladavine prava, pranja novca i financiranja terorizma, organiziranog kriminaliteta i korupcije. Trgovinskim dijelom Naprednog okvirnog sporazuma područje primjene postojećeg bilateralnog trgovinskog okvira proširuje se i prilagođava novim političkim i gospodarskim globalnim izazovima, novim uvjetima partnerstva EU-a i Čilea i razini ambicije nedavno sklopljenih trgovinskih sporazuma i pregovora koje vode EU i Čile.

Naprednim okvirnim sporazumom uspostavlja se institucijski okvir koji se sastoji od Zajedničkog vijeća, Zajedničkog odbora te pododбора i drugih tijela koja pomažu Zajedničkom vijeću. Njime se uspostavlja i mehanizam za slučajeve da jedna od stranaka ne ispuni obveze koje je preuzela na temelju Naprednog okvirnog sporazuma.

Privremeni sporazum o trgovini predlaže se za potpisivanje i sklapanje usporedno s Naprednim okvirnim sporazumom. Nakon sklapanja Privremeni sporazum o trgovini ostat će na snazi dok na snagu ne stupi Napredni okvirni sporazum. Predmet ovog prijedloga je pravni instrument kojim se sklapa Sporazum.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Napredni okvirni sporazum potpuno je u skladu s općom vizijom EU-a za partnerstvo s Latinskom Amerikom i karipskim zemljama, kako je navedena u Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću od 17. travnja 2019. pod naslovom „Europska unija, Latinska Amerika i karipske zemlje: zajedničkim snagama za zajedničku budućnost”. Uklapa se i u Program rada Europske komisije za 2023. („snažnija Europa u svijetu”).

² JOIN(2017) 019 final.

Osim toga, dio Naprednog okvirnog sporazuma koji se odnosi na trgovinu i ulaganja u potpunosti je u skladu sa strategijom „Trgovina za sve” iz listopada 2015.: njime se trgovinska i ulagačka politika oslanja na europske i univerzalne standarde i vrijednosti uz temeljne gospodarske interese te se ističu održivi razvoj, ljudska prava, borba protiv utaje poreza, zaštita potrošača te odgovorna i poštena trgovina.

Napredni okvirni sporazum služiti će kao moderniziran i opsežan pravni okvir za odnose EU-a i Čilea i zamijeniti postojeći Sporazum o pridruživanju, uključujući sve naknadne odluke njegovih institucijskih tijela. EU i Čile već su sklapali bilateralne sektorske sporazume, uključujući Sporazum o trgovini vinima i Sporazum o trgovini jakim alkoholnim pićima i aromatiziranim pićima (dalje u tekstu „sporazumi o vinima i jakim alkoholnim pićima”), koji su potpisani u Bruxellesu i kojima se uzajamno priznaju i štite nazivi za vina i jaka alkoholna pića. Sporazumi o vinima i jakim alkoholnim pićima, koji su prethodno bili priloženi Sporazumu o pridruživanju³, uključeni su u Napredni okvirni sporazum.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Napredni okvirni sporazum u potpunosti je u skladu s politikama Europske unije i za njega neće biti nužne izmjene propisa ili normi EU-a u bilo kojem reguliranom području kao što su tehnički propisi i norme za proizvode, sanitarna ili fitosanitarna pravila, propisi o hrani i sigurnosti, zdravstvene i sigurnosne norme ili propisi o GMO-u, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača.

Provedba Naprednog okvirnog sporazuma EU-u će pomoći da ostvari ciljeve svojeg zelenog plana, a doprinijet će i pravednoj i uključivoj zelenoj i digitalnoj tranziciji, kao i provedbi strategije Global Gateway, jer uključuje poglavlje o trgovini i održivom razvoju, u kojem se Napredni okvirni sporazum povezuje s EU-ovim općim ciljevima održivog razvoja i posebnim ciljevima u području rada, okoliša i klimatskih promjena.

Osim toga, Naprednom okvirnom sporazumu i Privremenom sporazumu o trgovini priložene su Zajedničke izjave o odredbama o trgovini i održivom razvoju, u kojima se predviđa da stranke nakon stupanja na snagu privremenog sporazuma o trgovini pokrenu službeno preispitivanje njegovih aspekata trgovine i održivog razvoja kako bi razmotrile mogu li se, prema potrebi, uključiti dodatne odredbe koje bi stranke tad smatrale relevantnima, među ostalim s obzirom na svoj politički razvoj i aktualnu međunarodnu ugovornu praksu. Takve dodatne odredbe mogu se konkretnije odnositi na daljnje jačanje provedbenog mehanizma iz poglavlja o trgovini i održivom razvoju, uključujući mogućnost primjene faze usklađivanja i odgovarajuće protumjere kao krajnje mjere. Neovisno o ishodu tog preispitivanja stranke će razmotriti i mogućnost da u buduće sporazume kao jedan od ključnih elemenata uključe Pariški sporazum o klimatskim promjenama.

Nadalje, Naprednim okvirnim sporazumom u potpunosti se štite javne usluge te on služi kao temelj i štiti prava vladâ na zakonsku regulaciju u javnom interesu.

Suradnja u području istraživanja i inovacija u skladu je sa Sporazumom o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske zajednice i Republike Čilea, koji je potpisan u rujnu 2002., a stupio na snagu u siječnju 2007.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Materijalna pravna osnova

³ Ti su sporazumi izmijenjeni 2005., 2006., 2009. i posljednji put 2022. (SL C 287/19 od 28. srpnja 2022.).

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju Sporazuma. U skladu sa sudskom praksom, ako se ispitivanjem mjere EU-a utvrdi da ona ima dva cilja ili elementa i ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni ili prevladavajući, a drugi samo sporedan, ta se mjera mora temeljiti na samo jednoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj odnosno element.

Iznimno, ako se s druge strane utvrdi da mjera istodobno ima više ciljeva ili više elemenata koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na drugi, pa su stoga primjenjive različite odredbe Ugovora, mjera se mora temeljiti na različitim odgovarajućim pravnim osnovama (vidjeti u tom smislu presude od 10. siječnja 2006., Komisija protiv Parlamenta i Vijeća, C-178/03, EU:C:2006:4, t. 42. i 43.; od 11. lipnja 2014., Komisija protiv Vijeća, C-377/12, EU:C:2014:1903, t. 34.; od 14. lipnja 2016., Parlament protiv Vijeća, C-263/14, EU:C:2016:435, t. 44.; i od 4. rujna 2018., Komisija protiv Vijeća (Kazahstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, t. 40.).

U ovom konkretnom slučaju Napredni okvirni sporazum ima dva glavna cilja i dva glavna elementa, koji su obuhvaćeni područjem primjene zajedničke trgovinske politike, prometa te gospodarske, financijske i tehničke suradnje s trećim zemljama. Stoga bi pravna osnova predložene odluke trebali biti članak 91., članak 100. stavak 2. i članci 207. i 212.⁴ Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Postupovna pravna osnova

U članku 218. stavku 6. točki (a) podtočki iii. UFEU-a propisano je da ako se nekim sporazumom uspostavlja poseban institucionalni okvir utvrđivanjem postupaka suradnje, Vijeće donosi odluku o sklapanju tog sporazuma nakon dobivanja prethodne suglasnosti Europskog parlamenta.

Člankom 218. stavkom 8. UFEU-a propisano je da Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom, osim u okolnostima navedenima u članku 218. stavku 8. drugom podstavku UFEU-a, kad Vijeće mora odlučiti jednoglasno. Budući da su glavni elementi Naprednog okvirnog sporazuma trgovinska politika, promet te gospodarska, financijska i tehnička suradnja s trećim zemljama, pravilo glasovanja u ovom je konkretnom slučaju glasovanje kvalificiranom većinom.

⁴ Čile nije primatelj službene razvojne pomoći u skladu s kriterijima koje je utvrdio Odbor za razvojnu pomoć OECD-a za razdoblje 2022. i 2023.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Vijeće je 13. studenoga 2017. donijelo Odluku o ovlašćivanju Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za otvaranje pregovora o moderniziranom sporazumu s Čileom, kojim bi se zamijenio Sporazum o pridruživanju.

Dijelovi Naprednog okvirnog sporazuma u podijeljenoj nadležnosti EU-a i država članica obuhvaćaju područja i elemente politike koji su pogodni za vanjsko djelovanje na razini Unije. U područjima politike u kojima se regulatorno djelovanje poduzima na razini Unije neizbježno je vanjsko izvršavanje obuhvaćenih nadležnosti Unije (članak 3. stavak 2. UFEU-a). Osim toga, radi konstruktivnosti suradnje i povoljnijeg pregovaračkog položaja u odnosu na Čile ocijenjeno je da je djelovanje na razini Unije bolje od djelovanja na razini pojedinačnih država članica. Stoga se djelovanje na razini Unije smatralo djelotvornijim od djelovanja na nacionalnoj razini.

- **Proporcionalnost**

Ovom se inicijativom izravno nastoji ostvariti cilj Unije u okviru vanjskog djelovanja i pridonijeti političkom prioritetu „EU-a kao snažnijeg globalnog dionika”. Inicijativa je u skladu s ambicijama Globalne strategije EU-a, a to su suradnja s drugim zemljama i odgovorno revidiranje naših vanjskih partnerstava radi ostvarenja vanjskih prioriteta EU-a. Njome se pridonosi ciljevima EU-a u pogledu trgovine i gospodarske i tehničke suradnje s trećim zemljama.

Pregovori o Naprednom okvirnom sporazumu s Čileom vođeni su u skladu s pregovaračkim smjernicama koje je utvrdilo Vijeće. Ishod pregovora ne prelazi ono što je potrebno za postizanje ciljeva politike utvrđenih u pregovaračkim smjernicama.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog je u skladu s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) UFEU-a, kojim je predviđeno da Vijeće donosi odluke o sklapanju međunarodnih sporazuma nakon dobivanja suglasnosti Europskog parlamenta. Za svrhu postizanja cilja iz ovog Prijedloga nije pogodan nijedan drugi pravni instrument.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je naručila evaluaciju gospodarskog učinka na trgovinski stup Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea, koja je dovršena u ožujku 2012. Naručila je i *ex ante* studiju o mogućnostima modernizacije Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea, koja je dovršena u veljači 2017.

Te su studije pokazale da, iako je postojeći trgovinski stup u vrijeme njihove provedbe bio opsežan, postoji prostor za daljnja poboljšanja pravila i proširenje pristupa tržištu. U njima je zaključeno i da je potrebno ažurirati Sporazum o pridruživanju kako bi se uzela u obzir nova kretanja u svjetskoj trgovini.

Nadalje, Komisija je naručila procjenu učinka na održivost kao potporu pregovorima za modernizaciju trgovinskog dijela Sporazuma o pridruživanju s Čileom, koja je dovršena u svibnju 2019.

- **Savjetovanja s dionicima**

Vanjski izvođači naručenih studija organizirali su brojne aktivnosti savjetovanja i informiranja, uključujući posebne internetske stranice o analiziranim dokumentima i aktivnosti povezane sa studijama, internetske ankete za dionike i pojedinačne razgovore.

U kontekstu procjene učinka Glavna uprava za trgovinu savjetovala se o modernizaciji sa zainteresiranim dionicima, uključujući poduzeća, dionike iz civilnog društva, nevladine organizacije, sindikate te trgovinska udruženja, gospodarske komore i druge privatne zainteresirane strane. Ta savjetovanja s dionicima provedena su u obliku različitih aktivnosti savjetovanja, uključujući otvoreno javno internetsko savjetovanje.

Te vanjske studije i savjetovanja provedena za njihovu pripremu Komisiji su pružili vrijedan temelj za pregovore o Naprednom okvirnom sporazumu.

Tijekom pregovora organizirani su i sastanci za informiranje organizacija civilnog društva o napretku pregovora i razmjene mišljenja o modernizaciji.

Pregovori su vođeni uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje o političkim aspektima i aspektima suradnje Naprednog okvirnog sporazuma te uz savjetovanje s Odborom za trgovinsku politiku o trgovinskim aspektima kao posebnim odborom koji je Vijeće odredilo u skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a. Europski parlament i Europski gospodarski i socijalni odbor dobivali su redovite obavijesti u Odboru za međunarodnu trgovinu (INTA), posebno njegovoj skupini za praćenje Čilea, i Odboru za vanjske poslove. Tijekom cijelog procesa objema institucijama dostavljani su tekstovi proizašli iz faza pregovora.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Ex post evaluaciju provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Čilea proveo je vanjski ugovorni suradnik ITAQA SARL.

Ex ante studiju o mogućnosti modernizacije Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea proveo je vanjski ugovorni suradnik Ecorys-Case.

Procjenu učinka na održivost kao potporu pregovorima za modernizaciju trgovinskog dijela Sporazuma o pridruživanju s Čileom proveo je vanjski ugovorni suradnik BKP Development Research & Consulting⁵.

- **Procjena učinka**

Prijedlog je potkrijepljen procjenom učinka objavljenom u svibnju 2017.⁶, koja je dobila pozitivno mišljenje (SWD(2017) 0173 final).

U procjeni učinka zaključeno je da bi sveobuhvatni pregovori donijeli koristi i EU-u i Čileu. Te bi se koristi odnosile na povećanje BDP-a, blagostanja i izvoza, zapošljavanje, plaće (za manje kvalificirane i kvalificiranije zaposlenike), konkurentnost i poboljšanje položaja EU-a i Čilea u odnosu na druge globalne konkurente. Uključivanje odredbi o održivom razvoju pozitivno bi utjecalo i na promicanje i poštovanje ljudskih prava, kao i na učinkovitu provedbu temeljnih standarda Međunarodne organizacije rada.

Nadalje, procjena učinka na održivost provedena tijekom pregovora daje sveobuhvatan pregled mogućih gospodarskih, socijalnih i okolišnih učinaka povećane liberalizacije trgovine

⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>.

u EU-u i Čileu na temelju Naprednog okvirnog sporazuma. U procjeni učinka na održivost analiziraju se i mogući učinci modernizacije na ljudska prava te na sektore proizvodnje, poljoprivrede i usluga.

EU i Čile postigli su ambiciozan sporazum u skladu s najnovijim trgovinskim sporazumima kao što su Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA), te sporazumi s Japanom i Novim Zelandom. Na temelju Naprednog okvirnog sporazuma stvorit će se nove mogućnosti za trgovinu i ulaganja na oba tržišta te poduprijeti stvaranje radnih mjesta u EU-u.

Među ostalim, ukinut će se većina carinskih pristojbi, proširiti pristup ugovorima o javnoj nabavi, otvoriti tržište usluga, zajamčiti predvidljivi uvjeti za ulagače i pomoći u sprečavanju nezakonitog kopiranja inovacija i tradicionalnih proizvoda EU-a. Napredni okvirni sporazum sadržava i sva jamstva potrebna da bi se osiguralo da gospodarske koristi ne budu na štetu temeljnih prava, socijalnih normi, prava vlada na zakonsko uređivanje, zaštite okoliša ili zdravlja i sigurnosti potrošača.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Na Napredni okvirni sporazum ne primjenjuju se postupci Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Međutim, on sadržava okvir za pojednostavnjene trgovinske i ulagačke postupke i smanjenje troškova povezanih s izvozom i ulaganjima te će stoga za mala i srednja poduzeća povećati mogućnosti za trgovinu i ulaganja. Neke su od očekivanih koristi veća transparentnost, manje opterećenje u pogledu tehničkih pravila, zahtjeva za sukladnost, carinskih postupaka i pravila o podrijetlu, bolja zaštita prava intelektualnog vlasništva i oznaka zemljopisnog podrijetla, zaštita ulaganja, bolji pristup postupcima javne nabave i posebno poglavlje kojim će se malim i srednjim poduzećima omogućiti maksimalno iskorištavanje prednosti Naprednog okvirnog sporazuma.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Trgovinski dio moderniziranog Sporazuma imat će ograničen negativan utjecaj na proračun EU-a u obliku ukidanja carina zbog njihove liberalizacije. Očekuje se neizravan pozitivni učinak u smislu povećanja sredstava povezanih s porezom na dodanu vrijednost i bruto nacionalnim dohotkom.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Napredni okvirni sporazum uključuje institucijske odredbe kojima se osnivaju zajednička tijela za stalno praćenje njegove provedbe, djelovanja i učinka.

Institucionalnu strukturu čine Zajedničko vijeće i Zajednički odbor te Pododbor za razvoj i međunarodnu suradnju, koji su osnovani na temelju Sporazuma. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu osnivati dodatne pododbore ili druga tijela koja će se baviti posebnim zadaćama ili predmetima. Zajednički odbor pomagat će Zajedničkom vijeću u obavljanju njegove funkcije i nadzirati rad svih pododbora i drugih tijela osnovanih na temelju Naprednog okvirnog sporazuma.

Institucijskim odredbama dijela Naprednog okvirnog sporazuma koji se odnosi na trgovinu i ulaganja utvrđuju se posebne funkcije i zadaće Zajedničkog vijeća i Zajedničkog odbora koji će neprekidno pratiti provedbu i primjenu Naprednog okvirnog sporazuma. Za potrebe rasprava o pitanjima trgovine i ulaganja Zajedničko vijeće i Zajednički odbor sastajat će se u sastavu za trgovinu.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Naprednim okvirnim sporazumom područje primjene postojećeg bilateralnog okvira proširuje se i prilagođava novim političkim i gospodarskim globalnim izazovima, novim okolnostima partnerstva EU-a i Čilea te razini ambicije nedavno sklopljenih sporazuma i pregovora koje su vodili EU i Čile.

Njime se stvara dosljedan, sveobuhvatan, ažuriran pravno obvezujući okvir za odnose EU-a s Čileom. Namjerava se ojačati strateško partnerstvo, poboljšati politički dijalog te produbiti i unaprijediti suradnju u pitanjima od zajedničkog interesa. Istodobno će se poticati trgovina i ulaganja time što će se podupirati širenje i diversifikacija gospodarskih i trgovinskih odnosa.

Napredni okvirni sporazum uključuje i mehanizam savjetovanja s civilnim društvom, koji je proširen na cijeli Sporazum kako bi se omogućilo da civilno društvo obje strane može dati svoje mišljenje o svim odredbama Sporazuma.

Napredni okvirni sporazum podijeljen je na četiri dijela. Ciljevi i opća načela Sporazuma navedeni su u dijelu I. (Opća načela i ciljevi). Poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te načela vladavine prava, kao i klauzule o neširenju oružja za masovno uništenje ključni su elementi Sporazuma.

U dijelu II. (Politički dijalog i suradnja) EU i Čile obvezuju se produbiti dijalog i surađivati u sljedećim područjima:

- politički dijalog, vanjska politika, međunarodni mir i sigurnost, upravljanje i ljudska prava,
- pravda, sloboda i sigurnost,
- održivi razvoj,
- gospodarsko, socijalno i kulturno partnerstvo,
- druga područja (makroekonomske politike, porezna pitanja, politika zaštite potrošača, javno zdravlje, sport i tjelesna aktivnost),
- modernizacija države i javne službe, decentralizacija, regionalne politike i međuinstitucijska suradnja.

Vodi se računa o širokom rasponu ključnih pitanja, uključujući zaštitu okoliša, klimatske promjene, održivu energiju, upravljanje oceanima, vladavinu prava, ljudska prava i prava žena, odgovorno poslovno ponašanje, radnička prava i smanjenje rizika od katastrofa. Odredbama iz dijela II. omogućit će se usklađenije i zajedničko djelovanje u novim područjima kao što su javno zdravlje, modernizacija države, upravljanje migracijskim tokovima, neširenje oružja za masovno uništenje, pranje novca ili financiranje terorizma i kibernetički kriminalitet.

Time će se ojačati partnerstvo na globalnoj razini, npr. s obzirom na Program održivog razvoja do 2030., mjere protiv klimatskih promjena, upravljanje oceanima i pitanja globalnog demokratskog upravljanja i ljudskih prava, međunarodnih migracija, mira i sigurnosti.

Dio II. sadržava i odredbe za produblivanje dijaloga i suradnje u borbi protiv korupcije. Sporazum sadržava Protokol s odredbama za suzbijanje i sprečavanje korupcije u trgovini i ulaganjima.

Ciljevi su odredaba tog protokola sprečavanje korupcije u trgovini i ulaganjima različitim mjerama, posebno promicanjem integriteta u privatnom i javnom sektoru, jačanjem unutarnjih kontrola, vanjske revizije i financijskog izvještavanja te jačanjem aktualne borbe protiv korupcije međunarodnim konvencijama, posebno Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC).

U tom pogledu stranke ponovno naglašavaju svoju predanost tome da se korupcija učini kaznenim djelom za državne službenike, a razmotrit će i mogućnost da se smatra kaznenim djelom i za poduzeća. Obje su se stranke složile s uvođenjem određenih kazni u borbi protiv pranja novca.

Protokolom se promiče i aktivno sudjelovanje civilnog društva u sprečavanju i borbi protiv korupcije. Predviđen je i mehanizam savjetovanja u slučaju neslaganja u pogledu tumačenja ili provedbe antikorupcijskih odredbi.

U dijelu III. (Trgovina i pitanja povezana s trgovinom) glavni je cilj politike EU-a i Čilea prilagoditi Sporazum o pridruživanju novim okolnostima i utvrditi novi okvir za bilateralne trgovinske i ulagačke odnose u skladu s najnovijom generacijom trgovinskih sporazuma koje su EU i Čile sklopili ili o kojima pregovaraju.

U skladu s ciljevima utvrđenima pregovaračkim smjernicama dio III. Naprednog okvirnog sporazuma bit će usmjeren na:

- poboljšanje pristupa tržištu za izvoz poljoprivrednih proizvoda i ribarstva te jačanje propisa,
- pojednostavnjenje pravila o podrijetlu,
- moderniziranje i pojednostavnjenje postupaka na granicama,
- jamčenje poštene trgovine i poslovnog okruženja,
- osiguravanje održivosti,
- potrebe malih poduzeća,
- mogućnosti za pružatelje usluga i propise o digitalnoj trgovini,
- poticanje ulaganja,
- pristup čileanskim javnim natjecanjima,
- jačanje zaštite inovacija i kreativnih djela,
- sigurnost i održivost trgovine poljoprivredno-prehrambenim proizvodima,
- osiguravanje da tehnički propisi, norme i postupci ocjenjivanja sukladnosti ne budu diskriminirajući i da ne stvaraju nepotrebne prepreke trgovini,
- transparentnost i dobru regulatornu praksu,
- modernizaciju postupaka za rješavanje sporova.

Dio IV. (Opći institucijski okvir) sadržava opće, institucijske i završne odredbe. Naprednim okvirnim sporazumom uspostavlja se institucijski okvir koji se sastoji od Zajedničkog vijeća, Zajedničkog odbora i niza pododbora. Utvrđuju se strukture za sudjelovanje u dijalozima s civilnim društvom. Uvodi se postupak za rješavanje slučajeva u kojima jedna od stranaka ne ispuni obveze na temelju Sporazuma.

Predviđa se mogućnost da se Sporazum privremeno primjenjuje u cijelosti ili djelomično. Sporazum se sklapa na neodređeno vrijeme i zamjenjuje Sporazum o pridruživanju i Privremeni sporazum o trgovini.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Naprednog okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1., članak 100. stavak 2., članke 207. i 212., u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta⁷,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća br. [XX]⁸, Napredni okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane (dalje u tekstu: „Sporazum”) potpisan je [XX XXX 2023.], podložno njegovu kasnijem sklapanju. Istog su dana Europska unija i Čile potvrdili i Zajedničku izjavu o odredbama o trgovini i održivom razvoju sadržanima u Naprednom okvirnom sporazumu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane (dalje u tekstu: „Zajednička izjava”),
- (2) Sporazum i Zajedničku izjavu trebalo bi odobriti u ime Unije.
- (3) U skladu s člankom 218. stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije primjereno je ovlastiti Komisiju da u ime Unije odobri stajalište koje treba zauzeti o određenim izmjenama Sporazuma koje treba donijeti pojednostavnjenim postupkom u skladu s člankom 28.20. i člankom 41.7. stavkom 14. Sporazuma te koje donosi tijelo osnovano Sporazumom na temelju članka 32.34. i članka 8.5. stavka 1. točke (a) podtočke x. Sporazuma.
- (4) Sporazumom se, u skladu s njegovim člankom 41.10., unutar Unije osobama ne dodjeljuju prava ili obveze, osim onih koji nastaju između stranaka na temelju međunarodnog javnog prava.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Sporazum se odobrava u ime Unije.
2. Zajednička izjava se odobrava u ime Unije.
3. Tekstovi Sporazuma i Zajedničke izjave priloženi su ovoj Odluci.

⁷

SL C , , str. .

⁸

[Umetnuti upućivanje]

Članak 2.

Za potrebe članka 28.20. Sporazuma, izmjene ili ispravke u vezi s prilogima 28.-A i 28.-B Sporazumu odobrava Komisija u ime Unije.

Članak 3.

Za potrebe članka 32.34. i članka 8.5. stavka 1. točke (a) podtočke x. Sporazuma, izmjenu Priloga 32.-C Sporazumu odobrava Komisija u ime Unije.

Članak 4.

Za potrebe članka 41.7. stavka 14. Sporazuma, izmjenu dodataka Sporazumu o trgovini vinima u Prilogu V. Sporazumu o pridruživanju koji su potpisale Europske zajednice i njihove države članice, s jedne strane, i Republika Čile, s druge strane, 18. studenoga 2002. („Sporazum o pridruživanju”), kako je ugrađen u Sporazum, odobrava Komisija u ime Unije.

Za potrebe članka 41.7. stavka 14. Sporazuma, izmjenu dodataka Sporazumu o jakim alkoholnim pićima i aromatiziranim pićima u Prilogu VI. Sporazumu o pridruživanju, kako je ugrađen u Sporazum, odobrava Komisija u ime Unije.

Članak 5.

Komisija je ovlaštena da imenuje osobu ovlaštenu da dostavi, u ime Europske unije, obavijest predviđenu člankom 41.5. stavkom 1. iz poglavlja 41. Sporazuma, radi izražavanja suglasnosti Unije da bude obvezana Sporazumom.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu [...] dana od dana donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*